

GASTU MILITARRA ESPAINIAN

Urtean 8.000 milioi euro aurreztu zitezkeen

Espainiako Estatuan gastu militarra murriztea bide egokia izan daiteke krisia arintzeko eta, beraz, baita defizit publikoa murrizteko ere. Neurri horrek, gainera, gaur egungo krisitik ateratzen hasteko bultzada emango lioke Espainiako Estatuari, Kataluniako Delás Bakerako Ikasketen Zentroak landutako txostenaren arabera.

| DANIEL UDALAITZ |

OSCAR IN THE MIDDLE / FLICKR

Espainiaren gerrarako makina askok Madrilgo asfalto bano ez dute ukitzen, egiten direnerako zaharkituta baitaude.

“GASTU MILITARRAK MURRIZTEKO zenbait neurri: indar armatuetakoa kideak gutxitzea, Armen Programa Berezi handien kontratuak bertan behera uztea, I+G militarra alde batera uztea, eta Espainiak atzerrian dituen indar armatuak murriztea.

Horien bidez, urtean 7.000 eta 8.000 milioi euro artean aurrez daitezke; ez da kopuru makala, ogasun publikoaren zorpetzea eta defizit

publikoa arintzeko. Gastu militarra murriztea urrats garrantzitsua litza-teke Espainiako ekonomia egungo krisitik ateratzen has dadin”. Horra hor, argi eta aratz, Pere Ortégak, Delás Bakerako Ikasketen Zentroko (Justicia I Pau) kideak berriki egindako txostenaren mamia. *Gastu militarra Espainian, 2012. Krisia murrizteko aukera* du izenburu Ortégaren lanak.

Espainiako Gobernuak entzungor egiten du

Espainiako Gobernuak, ordea, entzungor egiten die arrazoibide horiei. Hala, txosten hau argitaratu eman eta ia aldi berean, irailaren 19an, Espainiako Kongresuak lege-dekretu bati bide eman zion Defentsa Ministerioari ia 1.800 milioi euroko ezohiko kreditua emateko, zertarako eta armen industrian

Defentsa Ministerioaren zifra engainagarriak

ESPAINIAKO Defentsa Ministerioa da murrizketa gutxien izan duen ministerioetako bat, Kataluniako Delás Bakerako Ikasketen Zentroak landutako txostenaren arabera. Espainiako gastu militar erreala, krisi latza pairatzen ari garen garaiotan, %6,3 baino ez da murriztu. BPG-aren aldean %1,6koa da gastu militarra, Defentsa Ministerioak aitortzen duena halako bi; beste modu batera esanda, egunean 46,6 milioi eurokoa da gastua eta urtean 366 eurokoa biztanle bakoitzeko. 2012rako aurrekontu militarra 15.834 milioi eurokoa da.

Alabaina, gastu militarren zifrak engainagarriak dira beti; izan ere, alde izugarria izaten da hasierako aurrekontuetan zehaztutako gastu militarretik ekitaldiaren amaieran likidatutako gastu erreale-
ra. Urtean zehar baliabideak gehitzen dira behar beste diru bideratu ez den partidetara. Kontingentzia Funtsetatik datoz baliabide horiek; hain zuzen, zorro horretatik ateratzen dute dirua atzerriko misio militarrek ordaintzeko. Hala, esaterako, 2011n, hasiera batean 14 milioi euroko aurrekontua bideratu zuten atzerriko misioetarako, baina azkenean 861 milioi gastatu zituzten.

Eta horixe bera gertatu zen armetan egindako inbertsio gehienekin ere, hasieran esleitutakoa baino 582 milioi gehiago xahutu baitzuten inbertsio horietan. Eta hori ekitaldiaren amaieran baino ezin da jakin, likidazioa aurkezten denean, hain zuzen. Hala, 2011ko Defentsako aurrekontua onartzean, gastu militarra 594 milioi euro murriztuko zutela iragarri zuen Gobernuak, baina orain jakin da, behin-behineko likidazioaren argitan (oraindik ez baita behin betikoa), aurreikusitakoa baino 1.164 milioi euro gehiago xahutu zituztela; hau da, %6,75 gehiago.

“kitoan jartzeko”. PPK eta UPNko diputatu nafarrak bozkatu zuten erabaki horren alde. Funtz horien %65 Eurofighter programan ordaintzeko dauden fakturretara bideratuko da. Espainiak, Italiak, Alemaniak eta Erresuma Batuak hartzen dute parte programan. Beste 242 milioi General Dynamics Santa Barbara etxeko Leopard borrokarako gurdiak erosteko bideratuko ditu Espainiako Gobernuak, 187 milioi Navania etxeko itsas armadako ontzietarako eta beste 76 milioi Eurocopter fabrikako Tigre helikopteroetarako. Gainera, Espainiako Gobernuak 31.000 milioi euro ordaindu behar ditu 2025. urtera arte, programa horien kontratuengatik.

Ez baita ahuntzaren gaurdikoko eztula, ekar dezagun gogora Defentsako aurreko estatu-idazkariak, Constantino Mendezek, kargua uzterakoan esan zuena: “Ez genituzkeen hartu behar erabiliko ez ditugun sistemak, gaur egun ez dauden borroka egoerei aurre egiteko eta ez orduan eta ez orain ez daukagun diruarekin”. Alegia, arma horiek ez dutela ezertarako balio onartzen zuen Mendezek; izan ere, Eurofighter hegazkinak, Tigre helikopteroak, Leopard eta Pizarro blindatuak eta gerraontzi gehien-gehienak ez dira joan Espainiako indar armateuek esku hartu duten lekuetara, besteak beste Afganistan, Libano edo Libiara.

Nola murriztu defizita eta zorpetzea

Nabarmena da: defizita eta zor publikoa murriztu ahala kontu publikoei arnasa eman nahi bazaie, gastu militarra murriztea da horretarako irtenbideetako bat. Alde horretatik, aipatutako txostenak galdera zuzena egiten du: beharrezkoa ote da 130.000 kideko indar armateuei eustea? Europako zenbait herrialdetan, hala nola Alemaniak eta Italian, badira egitasmoak indar armatuak murrizteko. Zergatik ez dio Espainiak bide horri jarraitzen? “Zertarako behar

Txostenak nabarmentzen duen beste alderdietako bat da armen kontratu handiak (PEAS) bertan behera utzi beharko lirатеkeela; izan ere, kontratu horiek (Eurofighter, A400M, Tigre helikopteroak, Leopard eta Pizarro blindatuak, urpeko ontziak, fragatak, gerra-ontziak, eta abar.) 2025. urtera arte luzatzen dira. Neurri horrek sortuko lituzkeen eragozpenak eta industria militarrean eragindako kalteak leuntze aldera, azterlan handi bat egin beharko litzateke industria militarra eraldatzeko eta ondasun zibilen ekoizpen arlora bideratzeko. Gainera, PEAS delakoak bertan behera uzteko neurria abiaraziko balitz, alde batera geratuko lirатеke I+G militarrean bideratutako laguntzak ere, eta beste mila milioi euro aurreztu ahal izango lirатеke urtero, dirutza hori ematen baitzaie enpresa militarrei beren armak

Defentsa Ministerioa murrizketa gutxien izan duenetako bat da; krisi latza pairatzen ari garen garaiotan, %6,3 baino ez da murriztu gastu militarra

du Espainiak 130.000 soldaduko armada? Erdiarekin edo heren batekin ez ote luke nahikoa?”. Txostenak ez du langabe gehiago sortu nahi; aitzitik, beste azterlan bat gehitzen du zenbait doikuntza egiteko eta, hala, agintari militar ugari erreserbara igarotzeko eta soldaduak eginkizun publikoetan birkokatzeke.

garatzeko.

Azkenik, gastu militarra murrizteko beste aukeretako bat da Espainiako tropak atzeritik erretiratzea. Neurri horren bidez 860 milioi euro aurrezteko modua egin-go luke Gobernuak, kopuru hori kostatzen baita urtean tropak hara edo hona bidaltzea. ■

Getxoko arma negoziantea

ESPAINIAKO Defentsa ministroa, Pedro de Morenes, Getxon jaio zen orain 64 urte. Ez zaituztet aspertuko bere lorpen akademiko eta bestelako datu biografi-koekin, Wikipedian daude eta. Goazen zuzenean 1996ra: Alderdi Popularrak Espainiako hauteskundeak irabazi ostean, Defentsako Estatu Idazkari kargua hartu zuen Morenesek, eta hantxe egin zuen legegintzaldi osoa. Aznarren bigarren agintaldian, berriz, Segurtasun Estatu Idazkaria izan zen besteak beste.

Pedro Morenes, Espainiako
Defentsa ministroa.

Kargu publiko horietan jardun aurretik sektore pribatuan aritutakoa zen, eta horra itzuli zen PPK boterea galdutakoan, 2004an. Urtebete geroago Instalaza S.A., armagintzaren eremuko konpainian sartu zen kontseilari (sosik kobratu gabe bere hitzetan). Eta 2010ean Espainiako sekzioko zuzendari nagusi izendatu zuten MBDAn, misilak fabrikatzen dituen transnazional europar batean.

Baina itzul gaitzezen Instalazara. 2008ra arte, enpresa hori izan zen Espainiako luku-bomba ekoizle nagusia. Urte hartan, arma mota hori legez kanpo utzi zuen Dublingo Hitzarmenak, eta Madrilgo Gobernuak iragarri zuen ez zela halako bonbarik egongo Espainian 2009ko ekainetik aurrera. Instalazak salaketa jarri zuen Gobernuaren aurka erabaki horregatik, eta 40 milioi euroko kalte-ordaina eskatu zuen.

2011n, PP boterera itzultzeaz batera, Defentsa ministro izendatu zuten Pedro Morenes, eta 2012ko udaberrian, epaitegiek Instalazari arrazoi eman eta Estatuak 40 milioi euroak ordaindu behar zizkiola esan zuten. Momentuz, Gobernuak helegitea dauka jarrita epai horren aurka. Aurtengo urtarrian, Morenesek Instalazarekin lotura eduki zuela jakin zenean, ministroak Diputatuen Kongresuan adierazi zuen 2007an eten zuela lotura hori; luku-bomben aferra gertatu baino lehenago, beraz. Aldiz, hainbat hedabidek frogatu zuten Morenes gezurretan aritu zela –PPren Gobernuak “huts” bat izan zela argudiatu bazuen ere–, Instalazako kontseilari jardun baitzuen 2009ra arte. Izan ere, jardun horren etetea 2011ko irailean jakinarazi zen ofizialki Zaragozako Merkataritza Erregistroan. Hau da, hauteskundeak baino aste bi lehenago. ■

Unai Brea

AQUARIUM

Carlos Blasco de Imaz Plaza, 1
20003 Donostia (Gipuzkoa)

Tel: 943 44 00 99

aquariumss@aquariumss.com
www.aquariumss.com

